

TÜRK
KADINLAR
BİRLİĞİ
BURSA
ŞUBESİ

100

Yaşında

100. YILINDA 1924'Ü YENİDEN OKUMAK

Yaşam, Kadın ve Değişim

TÜRK
KADINLAR
BİRLİĞİ

BURSA
ŞUBESİ

100

Yaşında

Sempozyum
100. Yılında 1924'ü Yeniden Okumak:
Yaşam, Kadın, Değişim

19-20 EYLÜL 2024
Özet Kitapçığı

Yer: Bursa
[Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi]

Düzenleyen Kurumlar

Onursal Başkanlar

Mustafa BOZBEY

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

Erkan AYDIN

Osmangazi Belediye Başkanı

Şadi ÖZDEMİR

Nilüfer Belediye Başkanı

Deniz DALGIÇ

Mudanya Belediye Başkanı

Tijen SÖZERİ BARIN

TKB Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

Düzenleme Kurulu

Doç. Dr. Eminaalp MALKOÇ (Başkan)

Istanbul Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Betül BATIR

Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa-TKB Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi

Tijen SÖZERİ BARIN

TKB Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

TKB Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri

TKB Bursa Şubesi Yürütme Kurulu Üyeleri

Bursa Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü

Osmangazi Belediyesi Kültür Müdürlüğü

Nilüfer Belediyesi Kültür Müdürlüğü

Mudanya Belediyesi Kültür Müdürlüğü

Sekreteryaya

Doç. Dr. Betül BATIR

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Esra KELOĞLU İŞLER (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)

Prof. Dr. Ali Engin OBA (Çağ Üniversitesi)

Prof. Dr. Recai ÖZCAN (Düzce Üniversitesi)

Prof. Dr. Nuray ÖZDEMİR TİRYAKİ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)

Prof. Dr. Olcay ÖZKAYA (Mustafa Kemal Üniversitesi)

Prof. Dr. Melda ÜNER (Yeditepe Üniversitesi)

Doç. Dr. Sema ALAÇAM (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Çiğdem KILIÇOĞLU CİHANGİR (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynep Gonca GİRGİN (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Çiğdem KADAİFÇİ (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynep KALAYCIOĞLU (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Burcu KURT (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Emine Tutku VARDAĞLI (Lozan Mübadilleri Vakfı)

“100. Yılında 1924’ü Yeniden Okumak: Yaşam, Kadın, Değişim”

PROGRAM

Program 18 Eylül 2024 Çarşamba günü saat 16.00’da Bursa Rehberler Odası Başkanı Sn. Dentizhan Sezgin rehberliğinde Mudanya ve Trilye Gezileri ile başlayacaktır.

19 EYLÜL 2024 (Birinci Gün)

9.30-10.00 Karşılama

10.00-10.45 Açılış Konuşmaları

10.45-11.15 Açılış Konferansı
Prof. Dr. Sabahattin ÖZEL (İstanbul Üniversitesi)

11.15-11.30 Kahve arası

11.30-12.45 BİRİNCİ OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ayten SEZER ARIĞ (Hacettepe Üniversitesi)

KONUŞMACILAR

Doç. Dr. Hadiye YILMAZ ODABAŞI (29 Mayıs Üniversitesi)

Tarihimizde İlk Kadın Partisi Girişimi:

Kadınlar Halk Fırkası ve Nezihe Muhittin

Prof. Dr. Feyza Kurnaz ŞAHİN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

Cumhuriyet, 3 Mart Kanunları ve Asri Kadın

Prof. Dr. İ. Arda ODABAŞI (Mimar Sinan Üniversitesi)

Türkiye Sinema Tarihinde İlk Kadın Oyuncular

13.00-14.30 Öğle yemeği

14.30-15.20 İKİNCİ OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. İ. Arda ODABAŞI (Mimar Sinan Üniversitesi)

KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Nejla GÜNAY (Gazi Üniversitesi)

1924 Anayasasının Türk Toplumunu Eşit Statüye

Kavuşturan Hükümleri ve Kadın Hakları

Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN (Afyon Kocatepe Üniversitesi)

Fransız Laikliği ve Türkiye'de Halifelğin Kaldırılmasına Etkileri

19.30-23.30 TKB'nin 100. Yıl Kuruluş Gala Yemeği

20 EYLÜL 2024 (İkinci Gün)

10.00-11.40 ÜÇÜNCÜ OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Yasemin DOĞANER (Hacettepe Üniversitesi)

KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Sabahattin ÖZEL (İstanbul Üniversitesi)

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Vakıflar Üzerine

Prof. Dr. Safiye KIRANLAR (Sakarya Üniversitesi)

Darüleytamlardan Modern Eğitim Kurumlarına:

Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun Sosyal ve Eğitimsel Etkileri

Prof. Dr. Ayten SEZER ARIĞ (Hacettepe Üniversitesi)

Tevhid-i Tedrisat Yasası ve Yabancı Okullar

Doç. Dr. Rezzan ÜNALP (Ankara Ufuk Üniversitesi)

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Vekâleti'nden

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâseti'ne Genelkurmay Başkanlığı

12.00-13.30 Öğle yemeği

13.30-15.10 DÖRDÜNCÜ OTURUM

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Sabahattin ÖZEL (İstanbul Üniversitesi)

KONUŞMACILAR

Prof. Dr. Yasemin DOĞANER (Hacettepe Üniversitesi)

1924 Yılı Türk Basımı

Doç. Dr. Resul BABAOĞLU (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)

Dış Basındaki Yansımalarıyla 1924 Yılı Gelişmeleri ve "Yeni Türkiye" Metaforu

Doç. Dr. Fımanalp MAİKOÇ (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Görsellerle Cumhuriyet'in En Uzun Yılı 1924'ün Panoraması

Doç. Dr. Betül BATIR (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa)

Bursa Şehrinin 1924 Gündemi

15.10-15.20 Kahve Arası

15.20-16.00 Değerlendirme ve Kapanış

ÖZETLER

TEVHİD-İ TEDRİSAT YASASI VE YABANCI OKULLAR

Prof. Dr. Ayten SEZER ARIĞ
Hacettepe Üniversitesi
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü

Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'ndan yenilmiş olarak çıkmasından sonra ittifak Devletleri ile 30 Ekim 1918 tarihinde Mondros Mütarekesi imzalanmıştı. Mütareke hükümlerine dayalı olarak Anadolu topraklarının işgale uğraması üzerine başlatılan Milli Mücadele hareketinin başarıyla sonuçlanması üzerine 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması sonrası 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edilmişti. Yeni kurulan Türkiye devletinde köklü inkılap hareketlerine ağırlık verilmişti. Bu dönemde Türk toplumunu "muasır medeniyet seviyesine yükseltmek" için gerçekleştirilecek olan inkılapları önleyecek her türlü engelin ortadan kaldırılmaya çalışıldığı görülmektedir. Milli, çağdaş ve laik esasların benimsendiği bu dönemde 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen önemli yasalardan biri Tevhid-i Tedrisat Yasası idi. Bu yasa ile ülkedeki bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanarak öğretim birliği sağlanmak istenmiş, eğitim ve öğretim denetim altına alınmaya çalışılmıştır. Medreseler kapatılmış ve eğitimde laiklik benimsenmiştir. Bu yasa ile ülkede 16. yüzyıldan itibaren faaliyette bulunan yabancı okullar da denetim altına alınmıştır. Zira çoğu misyonerler tarafından açılan bu okulların eğitim ve öğretim faaliyetleri yasaya aykırı idi. Nitekim bu kurumlar ait oldukları ülkelerin dilini, dinini ve kültürünü yaymaktaydılar. Tevhid-i Tedrisat Yasası ile yabancı okulların dini propaganda yapmaları, milli egemenlik ilkesine aykırı eğitim ve öğretim faaliyetinde bulunmaları yasaklanarak Türk Milli Eğitiminin ilkelerine uymaları sağlanmaya çalışılmıştır.

Özetler hiyerarşik ve soy ismine göre alfabetik sıralanmıştır.

1924 YILINDA BASIN

Prof. Dr. Yasemin DOĞANER

Hacettepe Üniversitesi

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü

Cumhuriyet'in ilanı sonrasında yaşanan tartışmalara bağlı olarak 1924 yılında basın farklı düşünceler ekseninde vaziyet almıştır. Basın, Cumhuriyet'in ilk yılında yaşanan önemli siyasi gelişmelere tanıklık etmiştir. Halifeliğin kaldırılması, Tevhid-i Tedrisat Kanununun kabul edilerek eğitimin laikleşmesi, Şeriye ve Evkaf Vekaleti'nin kaldırılması ile dini kurumların devlet tarafından kontrolünün sağlanması, yeni bir anayasanın yapılması, 150'likler meselesi, nüfus mübadelesi, Musul Meselesi, muhalif bir partinin kurulması bunlardan en önemlileridir. Hükümeti destekleyen gazetelerin yapılan yenilikleri tasvip eden diline karşın, muhalif basın yaşanan değişiklikler konusunda zaman zaman şiddetli eleştirilerde bulunmuştur.

Muhalif basının hükümeti eleştirdiği konular arasında iskan komisü, Lozan Antlaşmasına göre mübadeleyle gelen muhacirlerin yanlış politikalar sonucunda mağdur olduğu şeklindeki haberler, eğitim görmesi gereken çok sayıda çocuğun okullara alınmadığı ve açıkta kaldığı, Musul konusunda taviz verilmiş olduğu, CHF'nin Meclis üzerinde baskı uyguladığı, ülkede hürriyetlerin kısıtlandığı ve Meclis'in tam olarak çalışmadığı ve sadece önceden verilen kararları onaylayan bir mekanizma haline getirildiği ve diktatörlüğe gidildiği bulunmaktadır. Ayrıca gazetelerde 1924 yılında en çok işlenen konular arasında intihar, cinayet, hırsızlık, yaralama, salgın hastalıklar, işçi, öğretmen ve öğrenci grevleri, Düyun-u Umuniye'ye ilişkin sorunlar, ekme fiyatındaki artış, Yavuz zırhlısının tamirine dair haberler vs. bulunmaktadır. Bu tebliğde anılan konular anlatılmaya çalışılacaktır.

1924 ANAYASASININ TÜRK TOPLUMUNU EŞİT STATÜYE KAVUŞTURAN HÜKÜMLERİ VE KADIN HAKLARI

Prof. Dr. Nejla GÜNAY

Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi,
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi

Mustafa Kemal Paşa, "eşitlik" prensibini temel alan "Cumhuriyet" rejimini ilan ettikten sonra ayrım gözetmeksizin vatandaşların eşitliğini savunan bir yönetim anlayışını benimsedi. Mustafa Kemal Paşa, kadınların Türk toplumuna ve devletine katkı verip sorumluluk almasını istemekteydi. 1924 Anayasası'nda eğitim, toplum ve siyasi hayatta kadın-erkek eşitliğini sağlayan düzenlemeler yapıldı. Anayasa'nın 69. maddesi ile kadınlarla erkeklerin eşitliği kabul edildikten sonra "Tevhid-i Tedrisât Kanunu" ile kadınların eğitim almasının önü açılmıştır. "Türk Medeni Kanunu" ile kadınlar hukuki açıdan erkeklerle eşit hâle getirilerek evlenme, boşanma ve miras konularında erkeklerle aynı hakları elde etmişlerdir.

Toplum hayatında saygın haklar elde eden Türk kadınları için yeni hedef siyasi haklara kavuşmaktı. Türk kadınları, 1930'da "Belediye" seçimlerine iştirak etme, 1933'te muhtar seçilme ve köy ihtiyar heyetlerinde yer alma hakkı elde ettiler. 1934 yılı sonlarında İsmet İnönü ve 191 arkadaşı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi hakkında kamu teklifi sundu. Bu teklif 5 Aralık 1934'te kabul edildi. Mustafa Kemal Atatürk, Türk kadınlarının siyasi hayatın içinde olmasından memnuniyet duymuştur.

DARÜLEYTAMLARDAN MODERN EĞİTİM KURUMLARINA: TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNU'NUN SOSYAL VE EĞİTİMSEL ETKİLERİ

Prof. Dr. Safiye KIRANLAR
Sakarya Üniversitesi
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Birinci Dünya Savaşı sırasında Anadolu'nun neredeyse her şehrinde açılan ve günümüze yetimhaneleri işlevi gören darüleytamlar, savaşın bitişiyle birlikte kapatılmış, sadece İstanbul'daki şubeler açık kalmıştır. Velisi olmayan kimsesiz çocuklar İstanbul'daki yetimhanelere taşınmış ve burada barındıkları gibi kendilerine "sanayi eğitimi" adıyla mesleki eğitim de verilmiştir. Cumhuriyetin ilanı sonrasında Maarif Vekâleti'nin denetimine giren bu kurumlar, 3 Mart 1924 tarihinde çıkarılan Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile modern eğitim kurumlarına dönüştürülmüştür. Bu tebliğ, arşiv belgeleri ve dönemin basın kaynakları ışığında, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun darüleytamların dönüşümü üzerindeki etkilerini incelemektedir. Tebliğ kapsamında bu dönüşümün sosyal ve eğitimsel sonuçları anlatılacak, modern eğitim kurumlarına geçiş süreci ve bu sürecin yetim/öksüz çocuklar üzerindeki etkileri değerlendirilecektir.

TÜRKİYE SİNEMA TARİHİNDE İLK KADIN OYUNCULAR

Prof. Dr. İ. Arda ODABAŞI

Mimar Sinan Üniversitesi

Güzel Sanatlar Fakültesi

Sinema Türkiye'ye 1896'da girmiş, ilk uzun kurtmaca (hikâyeli) filmler 1917'de çekilmiştir. 1920'lerin başına dek hiçbir Müslüman/Türk kadın kamera karşısına geçmemiş, 1917'den itibaren üretilen yerli kurtmaca filmlerde Ermeni, Rum ve Beyaz Rus aktrisler rol almışlardır. Kurtmaca filmler için en büyük gereksinimlerden biri sinema oyuncusudur. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye'de ise sinema piyasasının en önemli eksiklerinden biri bu noktada belirir. Genel oyuncu açığı yanında kadın oyuncu konusu, kültürel ve siyasi sebeplerle özel bir önem arz eder. Kurtmaca film yapımı, tiyatro dışından oyuncu bulma ve yetiştirme arayışını da beraberinde getirmiştir. 1922'de Mâsyö Andres'nin yönetmenliğinde İstanbul'da çekilen Esrarengiz Şark filminde rol alan Nermin Şahika Hamm, bilindiği kadarıyla beyazperdeye çıkan ilk Müslüman/Türk kadın olur. Onun ardından 1923 yılında Muhsin Ertuğrul'un yönetmenliğini yürüttüğü Ateşten Gömlek filminde Bedia Muvahhit ve Neyyire Neyir Hanımlar rol alırlar. Bu üç isim aynı dönemde tiyatro sahnesine de çıkar. Sinema tarihinde Nermin Şahika unutulurken, Bedia Muvahhit ve Neyyire Neyir ilk Türk kadın oyuncular olarak anılacaklardır.

OSMANLI'DAN CUMHURİYET'E VAKIFLAR ÜZERİNE BAZI GERÇEKLER

Prof. Dr. Sabahattin ÖZEL

Istanbul Üniversitesi

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü

Emekli Öğretim Üyesi

Vakıf, belirli bir mülkün veya paranın kamu yararına ebedi olarak tahsisidir. Dünya'da dini olarak başlamış, zamanla insanî, uygar ve sosyal bir nitelik kazanmıştır. Vakfın kökeninin insan ruhundaki iyilik güdüsü olduğu düşünülebilir. Türk tarihinin her devresinde vicdanlardan iyilik ve güzellik anıtları olarak yeşermiş ve yaşamıştır. Vakıf kamuya hizmet yolunda sanat ve kültürle beraber olmuştur. Yaşamın sertliğini, acılığını azaltmak, bunun yanısıra onu güzelleştirmek için insanoğlunun keşfettiği bir yöntemdir.

Çalışmada, vakıfların başlangıcı, ortaya çıkış amacı, Osmanlı Devleti'nde vakıflar üzerinde durulmuştur. Özellikle vakıflardaki yolsuzluklar, bunda üst düzey devlet görevlileriyle, mütevelliler ve diğer vakıf görevlilerinin rollerine işaret edilmiştir. Böylece Şer'iyye ve Evlâf Vekâleti'nin kaldırılmasını gerekli kılan nedenlerden birini ortaya koymak bağlamında vakıfların perişan durumu vurgulanmıştır.

CUMHURİYET, 3 MART KANUNLARI VE “ASRÎ KADIN”

Prof. Dr. Feyza KURNAZ ŞAHİN
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi

Cumhuriyet, on yılı aşkın süre boyunca savaşmış bir nüfusu devraldı. Bu beşeri sermaye ile siyasal sistemini değiştirdi, iktisadi ve toplumsal alanda köklü inkılaplar yaptı. Ancak savaşlardan yıpranmış olarak çıkan nüfusun nicelik ve niteliksel olarak ciddi sıkıntıları vardı. Cumhuriyet 1920’li yılların ikinci yarısından itibaren beşeri gücünü artırma yoluna gitti. Bu kapsamda pronatalist politikalar benimsedi. Öte yandan rejimi benimsemiş, yeni ideallerle donatılmış, “yeni insanı” inşa süreci de başladı. Cumhuriyetin ideal insanı yaratma sürecinde şüphesiz “yeni kadın-asrî kadın” toplumun taşıyıcı unsuruydu. Yeni bir ulus inşa etmek için “yeni ve asrî kadın” imajını yaratmak zorunluydu. Asrî kadın batının gündelik yaşamına kapılmış, süte düşkün, batıya özentili duyan bir kadın olamazdı. Aksine “asrî kadın” Türk milli kimliğini benimsemiş, okuma yazma bilen, çalışan, ayakları üzerinde durabilen, ahlaki değerlere bağlı, çocuk terbiyesini iyi bilen kadın olarak modellendi.

Cumhuriyet kadını önce anne olarak tanınıldı. Bu yönüyle kadının en önemli vazifesi düzenli nüfus artışını milli bir vazife olarak benimsemesiydi. Kadının bu görevleri yanında bazı haklara da kavuşturulma süreci başladı. Cumhuriyetin ilanı ve ardından gelen 3 Mart 1924 Kanunları ile devletin yapısı laikleşti. Tevhid-i Tedrisat Kanunu, karma eğitim modelini hayata geçirdi ve kızların erkeklerle eşit haklar ile eğitim görmesinin yasal düzenlemesi gerçekleşti. Bu kapsamda kadın hukuku devleti ve toplumu meşgul etti. Kadın, nüfusun bir parçası olarak sayılır oldu. 3 Mart Kanunları ile Türk aile hayatını yeniden şekillendiren 1926 Medeni Kanununun önü açılmış oldu.

FRANSIZ LAİKLİĞİ VE TÜRKİYE'DE HALİFELİĞİN KALDIRILMASINA ETKİLERİ

Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN
Afyon Kocatepe Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi

Türk modernleşmesinin dönüm noktalarından birisi hiç şüphesiz 3 Mart 1924'te Halifeliğin kaldırılmasıdır. Bu gelişme, Türkiye'de evrensel değerlere dayalı bir hukuk devleti kurulmasına, aynı zamanda bir çok siyasal ve sosyal reforma zemin oluşturdu. Çalışmada Fransız laikliğinin özelliği ve Türkiye'de halifeliğin kaldırılmasına etkileri analiz edilmeye çalışıldı. Öncelikle Fransız Devrimi'nin nihai amacının din kurumunun tamamıyla ortadan kaldırılması olmadığı, aristokrat sınıfın sindirildiği gibi kilisenin ve ruhban sınıfının tarihin tozlu sayfalarına gömülmediği söylenmelidir. Bilakis devrim, din kurumunu sadece tahtından ederek inşa edilmek istenen sistemin din adamlarının müdahalesinden uzak ve akılcı bir sistem olması için çaba göstermişti.

Araştırmada, modernleşmenin Osmanlı İmparatorluğu üzerindeki etkileri, yarı-teokratik yapıya sahip devletin sekülerleşme süreci ve ulus-devlet fikrini yarattığı politik bunalımlar üzerinde de duruldu. Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı İmparatorluğu'nun bakiyesinde kurulduğunda sosyal, siyasal ve ekonomik yapısında Osmanlı reform döneminden itibaren filizlenmeye başlayan bir sekülerleşme yerine, mevcut şartlarda en hızlı sonucu verecek radikal bir politika oluşturdu. Bu dönüşümde Fransız laiklik modeli iktibas edildi. Halifeliğin kaldırılmasını da içeren bu yeni model, bir yandan modernleşmeyi sağlarken diğer yandan ulus-devlet modelini oluşturarak milli bir kimlik inşa etme sürecini de başlattı. Bir süre sonra bu model, anayasal bir ilke haline dönüştü.

DIŞ BASINDAKİ YANSIMALARIYLA 1924 YILI GELİŞMELERİ VE "YENİ TÜRKİYE" METAFORU

Doç. Dr. Resul BABAOĞLU
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi,
Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi

Lozan Antlaşması birçok yönüyle Türkiye Cumhuriyeti için kurucu bir bağıt olmasının yanında, imparatorluk bakiyesi üzerine vücut bulacak olan yeni devletin dünya kamuoyuna yepyeni temsillerle sunulacağı bir dönemi de başlatmıştır. Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte başlayan radikal devrimlerin ilk aşamasından itibaren siyasal ve idari konularda görölen değişimi bir kültür devriminin takip edeceği şüphesizdi. 3 Mart 1924 günü TBMM'den geçen bir dizi kanun, sadece Cumhuriyet idaresinin yönetsel işleyişini belirlemiyor, aynı zamanda bu idari pratiklere eşlik edecek toplumsal/kültürel bir dönüşüm de iyiden iyiye kendini hissettiriyordu. Batı dünyasında hayırlı yorumlamalara konu olan bu değişim sıklıkla "Yeni Türkiye" metaforu ile sunulurken Atatürk Türkiye'sinin sil baştan tasarımılanan ve Batılı kodlara sahip bir ulus-devlet olduğu algısı işlenmiştir. Fransız İhtilali, Mora isyanı ve diğer batılı toplumsal hareketlerin Avrupalı romantikler tarafından kadının özgürleştirilmesi sembolü üzerinden betimlenmesinde olduğu gibi, Kemalist Devrim de Batı kamuoyunda kadımların elde etmiş oldukları haklar üzerinden okunmuştur. Osmanlı geçmişi ile Türkiye Cumhuriyeti arasında kurulan karşıtlıklar ile konuyu açıklama yoluna giden Avrupa matbuatında 1924 yılı Türkiye'sine geniş bir yer ayrılmıştır.

BURSA ŐEHİRİNİN 1924 GÜNDEMİ

Doç. Dr. Betül BATIR

*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi*

Bursa'nın 1924 gündemi yeniliklere uymakla birlikte daha çok Őehrin yaŐadığı sorunlarla ilgili olmuştur. Bursa Şehrinin bir yıllık gündemi sosyo-kültürel, ticari, zirai, idari, eğitim ve turizm alanındaki sorunların basına yansımalarıyla tespit edilmiştir.

Bir yıl içerisinde yaşanan Çekirge felaketi, İtalyanların demiryolu imtiyazı elde etme talepleri, Valinin sürekliliği için alarak yerine vekil tayin edilmesi, Vali değişikliği, Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün Bursa ziyareti, 11 Eylül kutlamaları, halkın belediyeden istekleri, çeşitli polisiye vakaları haberler arasındadır. Bursa'dan haberler zaman zaman halkın idari makamlardan taleplerini de yansıtmaktadır.

"Bursa Zahir Borsası" adıyla Bursa Ticaret Borsası'nın 11 Eylül 1924 tarihinde kurulmuş olması da haberler arasında yer almaktadır. Muhacirlerle ilgili uygulamalar ve Bursa'da iskan politikalarının yansımaları, ilkbahar at koşuları başlığıyla at sporu ile ilgili haberler dikkatleri çekmektedir.

Çalışmada yerel gazete olarak Bursa YıldoŐ gazetesi temelinde diğer gazetelerden Akşam ve Cumhuriyet gazeteleri kullanılmıştır. Bu gazetelerde yer alan haberlerin tematik bütünlüğü sağlanarak ilke genelindeki durumlar merkezinde Bursa Şehrinin 1924 yılı gündemi değerlendirilmiştir. Bursa ve ilçelerinde yapılan faaliyetler, gazete haberlerine yansıyan imar planları, Őehre yapılan ziyaretler, misafir olan önemli şahsiyetler, eğitim alanındaki çalışmalar, kanunların uygulamaları, ticari, zirai ve turizm açısından Bursa'nın önemi bir yıllık Őehir haberleri ile ele alınmıştır.

GÖRSELLERLE CUMHURİYET'İN EN UZUN YILI 1924'ÜN PANORAMASI

Doç. Dr. Eminalp MALKOÇ
İstanbul Teknik Üniversitesi
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü

Türkiye'de I. Dünya Savaşı ardından ortaya çıkan emperyalist işgallere karşı yürütülen Bağımsızlık Savaşı, 24 Temmuz 1923 Lozan Barış Antlaşması'nın imzalanmasıyla tamamlanmıştır. Bağımsızlık mücadelesinin oluşturduğu bu taban üzerinde çağdaşlaşma amaçlı keskin ve radikal bir değişim/dönüşüm süreci yaşanmıştır. Ülkenin geleceği açısından belirleyici ve yapılandırıcı gelişmelerin yaşandığı, Lozan Barış'ının imzalanmasıyla Cumhuriyet'in ilanını da kapsayacak şekilde 1925 başlarına kadar uzanan yaklaşık bir buçuk yıllık süreç "Cumhuriyet'in en uzun yılı" olarak nitelendirilebilir ki çağdaşlaşma çizgisinde birçok önemli/farklı tarihi gelişmeyi içeren bir bütünlük arz etmektedir. Ülkenin kaderi açısından belirleyiciliği baskın olan bu süreci değerlendirebilmek/anlayabilmek, dönemin atmosferini tanımlayabilmek açısından kuşkusuz görseller de etkin araçlardandır. Bu çalışma, dönemin gelişmelerini kamuoyuna taşıyan fotoğraf, grafik çizim ve karikatür gibi görsellerle Cumhuriyet'in en uzun yılının panoramasını sunmayı amaçlamaktadır.

TÜRKİYE’NİN İLK KADIN PARTİSİ GİRİŞİMİ KADINLAR HALK FIRKASI VE NEZİHE MUHİDDİN

Doç. Dr. Hediye YILMAZ ODABAŞI

29 Mayıs Üniversitesi
Tarih Bölümü

TBMM’nin 1 Nisan 1923’te aldığı seçim kararı bir kadın fırkasının, Kadınlar Halk Fırkası’nın kuruluş çalışmalarının başlamasına da vesile oldu ve Nezihe Muhiddin’in liderliğinde 15 Haziran 1923’te firkanın kuruluşu açıklandı. İttihat ve Terakki Kız Sanayi Mektebi’nde müdürlük görevinin yanı sıra günlük gazetelerde yazılar yazan ve ilk romanını 1911’de yayımlayan Nezihe Muhiddin dönemin önde gelen aydın kadınlarından. Türk Hanımları Estergeme Derneği ve Donanma Cemiyeti’nin Kadınlar Şubesi’nin kurucuları arasında idi ve Mütareke devrinde de Milli Kongre’ye delege seçilmişti.

Kadınlar yayınladıkları beyannamede “Fırka’nın kitlesel ve programlı bir hareketle kadınların iktisadi, sosyal ve siyasi gelişimini sağladıktan sonra siyasi haklarını en kısa zamanda almaları amacıyla kurulmuş olduğunu” ilan ettiler. Ne var ki Fırka’nın kuruluş başvurusuna Şubat 1924’te ret cevabı geldi. Gerekçe “kadının henüz siyasi hakları bulunmadığından bir fırka teşkil etmesinin de uygun bulunmadığı” idi. Kadınlar Halk Fırkası sadece bir girişim olarak varlık göstermiş olsa da kadınların siyasi hak mücadelesinin bir halkası olarak Cumhuriyet tarihimizdeki yerini aldı.

ERKÂN-I HARBİYE-İ UMÛMİYE VEKÂLETİ'NDEN ERKÂN-I HARBİYE-İ UMÛMİYE RİYÂSETİ'NE GENELKURMAY BAŞKANLIĞI

Doç. Dr. F. Rezzan ÜNALP
Ufuk Üniversitesi,
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü

Erkân-ı Harbiye Dairesi, Türkiye'de ilk defa Osmanlı Devleti döneminde tek şubeli bir daire olarak 1860'da teşkil edilmiş, müteakiben farklı evrelerden geçmiştir. Erkân-ı Harbiye'nin gelişiminde en büyük değişim, Birinci Dünya Harbi sonrasında yaşanmıştır. Bunun nedeni, savaş sonunda Osmanlı Devleti'nin tasfiye olması, buna karşın Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde yeni bir ulus devletinin kurulmasıdır. Bu devletin kadroları ve teşkilatı hukuk düzeni içinde oluşturulmuştur. Bu teşkilat içinde Genelkurmay Başkanlığı ilk defa 1920'de "Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâleti" adıyla kurulurken, dönemin olağanüstü şartları nedeniyle İcra Vekilleri Heyeti'ne bağlanmıştır. Cumhuriyet ilan edildikten sonra "Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vekâleti", 3 Mart 1924 tarihli kanunla "Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyaseti (Genelkurmay Başkanlığı)" adını almış, vekâlet statüsü kaldırılmış, bağımsız bir yapıya kavuşturulmuştur. Cumhuriyetin 20 Nisan 1924 tarihli ilk anayasası da bu kamuyu kuvvetlendirmiştir. Buna göre Türk ordusunun komutası barışta Genelkurmay Başkanlığı'na, savaşta İcra Vekilleri Heyeti'nin teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından tayin edilecek kimseye verilmiştir. Böylece ordunun, siyasi çekişmelerin aracı haline getirilmesi ihtimalinin önüne geçilmek istenmiştir.

ÖZGEÇMİŞLER

Prof. Dr. Ayten SEZER ARIĞ

Ankara'da doğdu. İlk, Orta ve Lise eğitimini Ankara'da yaptı. 1982'de Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi Tarih Bölümünden mezun oldu. 1983'de aynı Üniversitenin Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsünde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 1985'te Atatürk Dönemi Milli Eğitim Politikası (İlk ve Ortaöğretim), başlıklı tez ile Yüksek Lisansını, 1994'te de Atatürk Döneminde Yabancı Okullar (1923-1938), başlıklı tez ile Doktorasını tamamladı. Lisans ve Lisansüstü düzeyde dersler veren Ariğ, Hacettepe Üniversitesi dışında Jandarma Okulları, Bilkent Üniversitesi ile Polis Akademisi'nde "Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi" ile "Atatürkçü Düşünce" adında dersler verdi. Eğitim, kültür, modernleşme, kadın hakları ve misyonerlik konularında kitap, makale ve uluslararası kongrelerde sunulmuş tebliğleri bulunmaktadır. 1981-1982 Dönemi "İhsan Doğramacı Üstün Başarı" ödülü de bulunan Ariğ, halen Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde Enstitü Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Özgeçmişler hiyerarşik ve soy imine göre alfabetik sıralanmıştır.

Prof. Dr. Nejla GÜNAY

Nejla Günay, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği Tarih Anabilim Dalı'ndan mezun oldu. "XVI. Yüzyılda Bursa Yahudileri" adlı yüksek lisans tezini 1999 yılında, doktora eğitimini "Maraş Ermenileri" adlı tezi ile 2007 yılında tamamladı. 2011 yılında Doçent unvanını alan Nejla Günay'ın kitaplarından bazıları şunlardır: "Zoraki İttifaktan Yol Ayrımına İttihat Terakki ve Ermeniler"(2015/2020); "Gediz Bibliyografyası"(1999); "XVI. Yüzyılda Bursa Yahudileri"(2005); "100. Yılında 1909 Maraş Ermeni Olayları"(2009); "Gazi Terbiye Enstitüsünden Gazi Üniversitesine"(2018); "Aşiretler, Muhacirler, Mübadiller ve Mültecilerin İskân"(2021). Bölüm yazarlığı ve editörlüğünü yaptığı "Osmanlı Toplum Yapısı ve Millet Sistemi"(2020) ile "Milli Mücadele'nin Güney Cepheleeri"(2021).

2018 yılında profesör unvanını alan Nejla Günay, hâlen G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü Tarih Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesidir. Nejla Günay, evli ve üç çocuk annesidir.

Prof. Dr. Safiye KIRANLAR

İlk ve ortaöğretimini İzmit'te tamamlayan Safiye Kıranlar, lisans eğitimini Uludağ Üniversitesi'nde, yüksek lisansını ise Sakarya Üniversitesi'nde tamamlamıştır. Doktorasını İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde "Savaş Yıllarında Türkiye'de Sosyal Yardım Faaliyetleri (1914-1923)" başlıklı teziyle almıştır. Akademik kariyerine Sakarya Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde araştırma görevlisi olarak başlayan Kıranlar, 2007 yılından itibaren Sakarya Üniversitesi'nde ders vermektedir. 2010 yılında doçent, 2018 yılında ise profesör unvanını kazanmıştır. Çalışma alanları arasında Osmanlı ve erken Cumhuriyet dönemi Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, ticaret ve Türkiye ekonomisi, sağlık hizmetleri ve sosyal yardım politikaları yer almaktadır.

Prof. Dr. İ. Arda ODABAŞI

Prof. Dr. Arda Odabaşı doktorasını 2006 yılında Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde tamamladı. 2016'da İletişim Çalışmaları doçenti, 2021'de profesör oldu. Başlıca çalışma alanları geç Osmanlı ve erken Cumhuriyet dönemi iletişim, sinema, matbuat, düşünce ve kültür tarihidir. Bu alanlarda çok sayıda eseri bulunmaktadır. Osmanlı'da Sosyalizm Türkcülük ve İttihatçılık – Rasim Haşmet Bey başlıklı ilk kitabı 2012'de Yunus Nadi Sosyal Bilimler Araştırması ödülünü, Milli Sinema: Osmanlı'da Sinema Hayatı ve Yerli Üretime Geçiş isimli kitabı 2018'de İLAD (İletişim Araştırmaları Derneği) Yılın İletişim Araştırması ödülünü kazanmıştır. Son kitabı 2021 yılında yayımlanan Osmanlı Matbuat Kapitalizmi ve Milliyetçilik (1913-1914)'tir. Odabaşı, MSGSÜ Sinema ve Televizyon Bölümü öğretim üyesidir.

Prof. Dr. Sabahattin ÖZEL

Prof. Dr. Sabahattin Özel 1945 yılında Adapazarı'nda doğdu. Sabahattin Özel ilk ve orta öğrenimini Adapazarı Emirler Köyü İlkokulu, Adapazarı Ortaokulu ve İstanbul Vefa Lisesinde tamamladı. 1970 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans ve doktora yaptı. 1991 yılında doçent, 1998 yılında profesör oldu.

Sakarya Üniversitesinde Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü kurucu başkanlığı, Kocaeli Üniversitesinde Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü başkanlığı, Atatürk İlkeleri ve Devrimleri Araştırma Merkezi müdürlüğü görevlerini yürüttü. 1996 yılında İstanbul Üniversitesi'ne geçti. Bir süre Türkiyat Enstitüsünde öğretim üyesi ve müdür yardımcısı olarak görev yaptı. 1998'de Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsüne profesör olarak atandı. Enstitüde uzun süre yüksek lisans ve doktora dersleri verdi. Pek çok yüksek lisans ve doktora tezi yönetti. Basılmış onu aşkın kitabı, pek çok makale ve bildirileri vardır. Sabahattin Özel anabilim dalının gereği olarak Türkiye Cumhuriyeti tarihi alanında eserler vermiş, özellikle Atatürk ve düşüncesi, Milli Mücadele üzerinde yoğunlaşmıştır. Atatürk ve Atatürkçülük üzerine iki kitabı vardır.

Sabahattin Özel 2007-2009 yıllarında enstitü müdürlüğünü yürüttü. Yaş haddi dolmadan 2009 yılında kendi isteğiyle emekli oldu. Ayrıca Sabahattin Özel, Kocaeli tarih ve kültürü çalışmalarına yaptığı katkılardan dolayı Kocaeli Tarihi Sempozyumları 2019 yılı özel ödülüne layık görülmüştür.

Prof. Dr. Feyza KURNAZ ŞAHİN

1976 yılında Sivas'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. 1998 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliğini bitirdi. Yüksek Lisansını 2004 yılında Afyon Halkevi ve Faaliyetleri başlıklı teziyle Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında tamamladı. Doktora eğitimini ise 2012 yılında Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Harp Malûllerinin Sosyo-Ekonomik ve Sağlık Durumları (1877-1939) başlıklı teziyle Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalında bitirdi. 2018 yılında Doçent, 2023'te ise Profesör unvanını aldı.

Feyza Kurnaz Şahin'in; Türkiye Cumhuriyeti sosyo-iktisat tarihi, kadın araştırmaları, askeri tarih, I. Dünya Savaşı gibi alanlarda kitap, makale ve bildirileri bulunmaktadır. Halen Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Cumhuriyet Tarihi Anabilim Dalında Prof. Dr. olarak çalışmaktadır.

Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN

Prof. Dr. Gürsoy ŞAHİN, 1974 yılında Suşehri/Sivas'ta doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Suşehri'nde tamamladı. 1990-1994 yılları arasında İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği bölümünü bitirdi. Aksaray, Van ve Sivas'ta tarih öğretmenliği yaptı. 1998'de Afyon Kocatepe Üniversitesine Tarih Uzmanı olarak atandı. 1999'da aynı üniversitede Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümüne görevlendirildi. 2001 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yüksek Lisansını, 2005'te Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Doktorasını tamamladı. 2006 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde Yardımcı Doçent, 2011'de Doçent ve 2018'de Profesör oldu. Halen Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünde görev yapmaktadır.

G. Şahin'in; İngiliz Seyahatnamelerinde Osmanlı Toplumunu ve Türk İmajı, Sivas ve Suşehri Bölgelerinde Ermeni Faaliyetleri, Katolik Ermeniler, Sivasslı Mihitar ve Mihitaristler, Osmanlı Dönemi Balkan Tarihi Üzerine Araştırmalar başlıklı kitapları ile editörlüğünü yaptığı Atatürk ve Büyük Taarruz Kahramanlarına Armağan ve 100. Yılında Büyük Taarruz ve Başkomutan Meydan Muharebesi adlı çalışmaları mevcuttur. G. Şahin'in ayrıca Balkan tarihi ve kültürü, müzecilik, Türk-Ermeni ilişkileri, misyonerlik, İngiliz seyahatnameleri ile ilgili çok sayıda makalesi ve bildirisi bulunmaktadır.

Doç. Dr. Resul BABAOĞLU

Resul Babaoğlu, İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümündeki lisans eğitiminin (2003) ardından, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 6/7 Eylül 1955 Olaylarının Türkiye Rum Cemaati Üzerindeki Etkileri başlıklı yüksek lisans tezini 2012'de tamamlayarak aynı yıl Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde başladığı doktora programından 2017'de mezun oldu. Türk Tarih Kurumu tarafından Mekteb-i Mülkiye (1859-1960): Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Bilimsel ve Kültürel Modernleşmenin Kurumsallaşması başlığıyla yayımlanan doktora tezi, 2018 Naft Atuf Kansu Eğitim Araştırmaları Ödülünü kazandı. Siirt Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nde 2017'de dr. ögr. üyesi, 2020'de doçent olarak görev yaptı.

İyi derecede İngilizce ve Arapça bilen Babaoğlu'nun Türkiye'nin siyasal ve kültürel modernleşmesinin temel meseleleri üzerine Atatürk Yolu, Bilig, Tarih İncelemeleri Dergisi, Toplumsal Tarih ve Türkiye Notları başta olmak üzere ulusal ve uluslararası düzeydeki dergilerde makaleleri yayımlandı.

2022 yılından itibaren İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümünde doçent kadrosunda görevine devam eden Babaoğlu, batılılaşma ve sosyal değişim,

Soğuk Savaş döneminde kültürel diplomasi ve tarih yazını üzerine çalışmalarına devam etmektedir.

Doç. Dr. Betül BATIR

Bursa'da doğdu. İlk, Orta ve Lise eğitimini Bursa Mithat Paşa İlkokulu, Bursa Kız Lisesi'nde aldı. Lisans (1999), Yüksek Lisans (2002) ve Doktora (2007) eğitimini İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. Aralık 2000 yılında İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak başladığı görevine İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi'nde aym bölümünde Doçent olarak devam etmektedir.

Betül Batır'ın Cumhuriyet tarihi ve eğitim tarihi konularında kitap ve kitap bölümleri bulunmaktadır. Ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılarda sunduğu bildirilerin yanında uluslararası alan indeksli ve hakemli dergilerde yayımlanmış makaleleri mevcuttur. Ayrıca çeşitli bilimsel ve toplumsal projeler de yürütmüştür. Kendisi International Standing Conference for the History of Education (ISCHE) Derneği, Bursa UNESCO Derneği, TEKAR (Türk-Ermeni Komusunu Araştırma) Vakfı üyesi olup Türk Kadınlar Birliği Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Üyesidir.

Doç. Dr. Eminatp MALKOÇ

Doç. Dr. Eminatp MALKOÇ, 1970 İstanbul doğumludur. İlk, orta ve lise tahsilini İstanbul'da tamamladıktan sonra 1994 yılında Trakya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden birincilikle mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda yüksek lisansını (1997), İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü'nde doktorasını (2012) tamamladı. 2017 Nisan Dönemi Doçentlik Başvurusu sonucunda 2018 Eylül'ünde doçent ünvanı aldı. Yine 2018 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi. 1996 yılından itibaren İstanbul Teknik Üniversitesi'nde görev yapmaktadır. Ulusal ve uluslararası düzeyde bildiri, makale ve kitap olarak çeşitli akademik çalışmaları bulunmaktadır. Ayrıca editör ve koordinatör olarak çeşitli araştırma ve organizasyonları yürütmüştür.

Doç. Dr. Hadiye YILMAZ ODABAŞI

Yüksek lisans ve doktorasını Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Bilim Dalı'nda tamamladı ve aynı üniversitede yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2018'de Üsküdar Üni. Tarih Bölüm Başkanlığına atandı ve 2019'da doçentlik unvanını aldı. 2022 yılında ikinci Yüksek Lisansını Uygulamalı Psikoloji alanında tamamladı. Halen 29 Mayıs Üniversitesi öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Ulusal ve uluslararası bildiri, kitap bölümü ve makaleleri bulunan Odabaşı'nın telif eserleri şunlardır: Kurtuluş Savaşımız ve Asya-Afrika'nın Uyanışı, 2008; Dünden Bugüne Pontus Macerası, 2016; Suriye'de İşgal ve Direniş (1919-1922), 2017; Dünden Bugüne Pontusçuluk, 2023; Travmadan Zafere Türk Ulusal Kimliğinin Psikopolitiği, 2024.

Doç. Dr. F. Rezzan ÜNALP

1983 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden mezun oldu. Yüksek Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsünde, doktora eğitimini Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamladı. 2010 yılında, Doktor, Nisan 2020 de Cumhuriyet Tarihi alanında Doçent unvanını kullanmaya hak kazandı.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde Hava Öğretmen Subay olarak 31 yıl görev yapan Rezzan Ünalp'in, "Birinci Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'nin Kızey Afrika'ya Yönelik Askeri Faaliyetleri", "Birinci Dünya Harbinde Karadeniz" adlı kitapları ile editörlüğünü yaptığı "100.Yılında Cumhuriyet-Cumhuriyet Erdemdir" adlı kitabı ve çok sayıda akademik yayını bulunmaktadır. Ufuk Üniversitesi öğretim üyesi olan Doç. Dr. Rezzan Ünalp, halen aynı üniversitede Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

